

מדינת ישראל
משרד הבריאות

האגודה למלחמה בסרטן

התוכניות הלאומיות לגילוי מוקדם של סרטן השד והמעיים הגס

הודעה לעיתונות

התוכנית הלאומית לגילוי סרטן המעי הגס

על פי חוזר מנכ"ל משרד הבריאות בנושא גילוי סרטן המעי הגס בישראל יוזמן כל אזרח בגיל 50-74 לבדיקה לנוכחות דם סמוי בצואה, אחת לשנה, בזימון יזום ותוך שימוש בערכה בעלת רגישות גבוהה. לאוכלוסייה בסיכון גבוה בשל סיפור משפחתי של סרטן המעי הגס מוצע לבצע בדיקה קולונוסקופית תקופתית אחת ל-3-5 שנים.

באוכלוסיית ישראל 1.35 מיליון תושבים בקבוצת הגיל 50-74 המיועדים לסריקה התקופתית.

משרד הבריאות מפעיל מזה מספר שנים תוכנית לאומית לגילוי סרטן המעי שביסודותיה ניטור הביצוע הארצי של הבדיקות ומעקב איכות אחר הגידולים הממאירים והלא ממאירים המתגלים בבדיקות הסריקה ובבדיקות ההמשך הנובעות מהן.

על פי הדיווח שהתקבל מהקופות השונות עולה, כי בשנת 2010 בוצעו 412,171 בדיקות לנוכחות דם סמוי בצואה. רוב הבדיקות בוצעו תוך שימוש בערכות הרגישות שהומלצו. בהנחה שמרנית שכ-15% מהאוכלוסייה הם בעלי סיפור משפחתי של סרטן המעי הגס, או נמצאים במעקב גסטרואנטרולוגי בגלל מחלת מעי גידולית, או דלקתית, הרי קהל היעד לבדיקה לנוכחות דם סמוי הוא כ-1.15 מיליון ולפי חישוב זה שיעור ההיענות הארצי לבדיקה זו הוא כ-36%. בדיקה קולונוסקופית בוצעה לפי סך דיווח הקופות ע"י 94,538 איש, כאשר לפחות כשליש מבדיקות אלו בוצעו למטרה דיאגנוסטית וחלק ניכר מהשאר בוצע בשל בדיקת קבוצות בסיכון גבוה.

הנובע מנתונים אלו הוא ששיעור הביצוע של בדיקות הגילוי המוקדם לסרטן המעי בישראל עדיין נמוך אם כי, אינו רחוק בערכו מנתונים דומים המדווחים ע"י מדינות מערביות נוספות. **השיעור מייצג עליה של כעשרה אחוז בשיעור המבצעים בהשוואה לשנת 2009.** ניכרה שונות רבה מאד בדרך הפעולה של הקופות השונות ועל מנת להעלות את שיעור הביצוע הכולל, יש לשאוף להאחדת שיטת הביצוע של כל הקופות לפי הסטנדרט אשר נקבע ע"י משרד הבריאות ובמיוחד ע"י מעבר לזימון יזום של כל אדם בקבוצת היעד, אשר עדיין אינו מבוצע ע"י כל הקופות. מומלץ גם לחדד את המאמץ לזיהוי אנשים בקבוצות הסיכון, על מנת להפנותם לבדיקות מעקב המתאימות להם ובתדירות המתאימה להם.

בברכה,

ג

פרופ' גד רנרט
ראש התכנית

כתובת התכנית

המחלקה לרפואת הקהילה ואפידמיולוגיה, מרכז רפואי "כרמל", רחוב מיכל 7, חיפה 34362
פקסימיליה: 04-8344358 טלפון: 04-8250474